

KENDO ve IAIDO

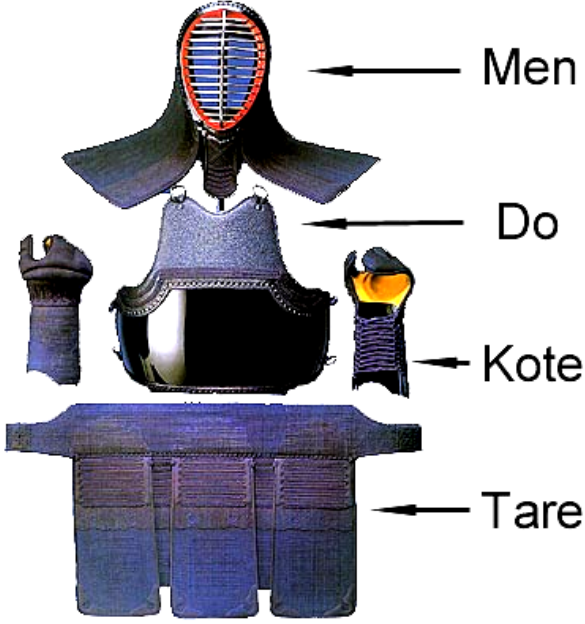

剣道

居合道

KENDO

Kendo, koruyucu kıyafetler giyen iki yarışmacının birbirlerine ellerindeki bambu kılıçlarla vurmaları esasına dayanan bir spor ve yarışma tarzıdır. Kendo aynı zamanda, yapılan antrenmanlar sayesinde sporcuların gerek bedensel gerekse zihinsel açıdan geliştirilmesini amaçlayan bir “Savunma Sanatı”dır.

Koruyucu kıyafetler (kendo-gu), dört parçadan oluşur. Bunlar, “**men**; maske”, “**kote**; eldiven”, “**do**; zırh” ve “**tare**; bel koruyucu”dur. Bu kıyafetler, **kendo-gi** (kendo ceketi) ve **hakama**’nın (geleneksel pantolon) üzerine giyilirler. Maske baş, yüz, boğaz ve omuzları; eldiven elleri ve bilekleri; zırh göğüs ve mideyi; bel koruyucu ise belin yanı sıra, karın ve kasıkları korur.

Bambu kılıç (shinai), yarışma ve antrenmanlarda rakibe vuruş yapmak için kullanılır. Japon kılıcının şekilsel özelliklerine sahip bambu veya benzeri suni malzemeden dört ayrı parçanın birleştirilmesi suretiyle imal edilir.

YARIŞMALARDA KULLANILAN BAMBU KILIÇLARIN EBATLARI

	Kadın/Erkek	Ortaokul	Lise	Üniversite/Genel
Uzunluk	Kadın/Erkek Ortak	114 cm'den kısa	117 cm'den kısa	120cm'den kısa
Ağırlık	Erkek	440 gr.'dan ağır	480 gr.'dan ağır	510 gr.'dan ağır
	Kadın	400 gr.'dan ağır	420 gr.'dan ağır	440 gr.'dan ağır
Kalınlık	Erkek	25 mm.'den kalın	26 mm.'den kalın	26mm.'den kalın
	Kadın	24 mm.'den kalın	25 mm.'den kalın	25mm.'den kalın

Yarışmalar, Japonya Kendo Federasyonu tarafından belirlenen yarışma ve jüri kurallarına uygun olarak, rakibin vücudunun belli noktalarına, kısaca maske (**men**), boğaz (**tsuki**), eldiven (**kote**) ve zırha (**do**) doğru vuruşlar yapılması esasına dayalı olarak gerçekleştirilir.

Yarışma salonunun yerleri ahşaptır ve yarışma alanı, kenar çizgileri dahil olmak üzere bir kenarı 9 metre veya 11 metre olan kare veya 9 metre x 11 metre dikdörtgen şeklinindedir. Karşılaşmalar 5 dakika sürer ve bu süre içerisinde öncelikle 2 vuruş gerçekleştiren taraf galip sayılır. Karşılaşma süresi içerisinde sadece tek bir vuruş gerçekleştirilmesi durumunda, bunu yapan taraf yarışmadan galibiyetle ayrılır. Karşılaşma süresi içinde bir taraf galip gelemezse, uzatmaya gidilir ve ilk vuruşu yapan taraf yarışmayı kazanır. Ancak, kazananın hakem kararı veya kura ile belirlendiği ya da yarışmanın berabere bittiği durumlar da söz konusudur.

Takım yarışmalarında iki yöntem uygulanır. Bunlardan ilki, “galip sayısı yöntemi”dir. Bu yöntemde netice, aynı takıma mensup galiplerin sayısına göre belirlenir. Eşitlik halinde vuruş sayısı göz önüne alınır. Vuruş sayısında da eşitlik olması halinde netice, takımların temsilcileri arasında yapılan müsabaka ile belirlenir. İkinci yöntem olan “turnuva yöntemi”nde ise, galip gelen yarışmacılar birbirleriyle müsabakaya devam ederler ve takım galibiyeti böylece belirlenir. Ancak, müsabakalarda önceden belirlenecek farklı yöntemler kullanılması da mümkündür.

KENDO'NUN TARİHİ

Demirin insanlar tarafından kullanılmaya başlanmasıyla birlikte, o zamana kadar silah imalinde kullanılan taş ve benzeri gibi malzemelerin yerini demir almıştır. Demirden yapılan bu silahların, kılıcın ilk hali olduğu söylenebilir. Kılıçların şekli ve kullanım tarzları, onları yaratan ulusların yaptıkları savaflara ve bu savafların gerçekleştiği yörelere göre çeşitlilikler gösterir.

Japonya'da kılıç, uzun yıllar boyunca savaşta kullanılan silahların en önemlilerinden biri olmuş ve bu sebeple de çok sayıda kılıç kullanma tekniği ortaya çıkmıştır. Ayrıca, kılıç imalinde kullanılan yöntemlerin gelişmesiyle kılıçların kalite ve keskinlikleri de artmıştır. Zaman içerisinde kılıçlar, sadece basit bir yaralama ve öldürme aracı olmanın ötesine geçerek “samuraylar (savaşçılar)” açısından felsefi anlama sahip bir sembol haline gelmişlerdir.

Kılıçla bir insanın öldürülmesi aynı zamanda, öldürme fiilini gerçekleştiren kişinin kendi varlığından bir parçayı yitirmesi anlamına da geldiğinden, kılıç kullanarak insanları öldürmektense, kılıç tekniklerinin öğrenilmesi yoluyla insanların yaşatılması fikri gelişmiş ve “öldüren kılıcın” “yaşatan kılıca” dönüştürüldüğü bir düşünce akımı ortaya çıkmıştır. Günümüz kendo sanatının felsefi kaynağı da bu düşüncedir.

Japonya'da Edo Dönemi'ne (1603-1868) girildiğinde, kılıç kullanma tekniğine ilişkin kurallar belirlenmiş ve dönemin hükümdarları ve “samuray” sınıfı tarafından bir askeri sanat olarak kabul görmeye ve desteklenmeye başlanmıştır. Ülkede barış ortamının sürdüğü bu yıllarda, kılıç sanatı nitelik değiştirmiş ve gerçek manada bir savaş tekniği olmanın ötesine geçerek, estetik güzelliğe ulaşmaya çalışmanın bir yöntemi haline gelmiştir. Edo döneminin ortalarına gelindiğinde, koruyucu kendo giysileri ve dört bölümden oluşan bambu kılıç kullanılmaya başlanmıştır. Böylece, “tahta kılıç antrenmanı (Kata-Keiko)”nun yerine “bambu kılıç antrenmanı (Shinai Keiko)” tekniği doğmuştur. Bu, günümüzde bambu kılıçla yapılan kendo'nun esasını teşkil etmektedir. Edo döneminin sonlarına yaklaşılmaya, Amerikalı Amiral Perry'nin savaş gemileriyle Tokyo önlerine demirleyişi ve dönemin iktidarının zayıflamaya başlaması gibi, mevcut duruma yönelik tehditleri haber veren olaylar, ülkede yapılan kılıç antrenmanlarının artmasına sebep olmuştur. Bunun neticesinde Japonya'nın her yöresinde ünlü kılıç ustaları yetişmiş, çok sayıda ekol ortaya çıkmış ve antrenman salonlarının sayısına da her geçen gün yenileri eklenmiştir.

Meiji Restorasyonu'nun (1868) gerçekleşmesiyle birlikte ise "samuray" sınıfı ortadan kaldırılmış, silahlar toplanmış ve yeni oluşturulan orduda batı tarzı askeri düzen kurulmuştur. Bu sebeplerle, geleneksel kılıç sanatı da kullanım alanını yitirmiş ve zayıflamaya başlamıştır. Ülkede kılıç faaliyetlerinin bu dönemde de gerçekleştirildiğine dair kayıtlar bugün elimizde mevcuttur ancak, sadece işsiz kalan kılıç ustalarının bir çıkış yolu arayışından ibaret olan bu faaliyetler uzun süre devam etmemiştir.

Kyushu adasında yaşanan bir iç savaş olan Güneybatı Savaşı (1878) esnasında kılıç ustalarının gösterdikleri başarılar övgüyle karşılanmıştır. Bunun etkisiyle, polisler yoğun olarak kılıç talimi yapmaya başlamış, kılıç eğitimi verilen üniversite ve liselerin sayısında artış görülmüş ve halkın kılıç kullanmaya yönelik görüşleri de olumlu yönde olmak üzere değişmiştir. 1895 yılında, "Büyük Japon Savunma Teknikleri Derneği"nin kurulması ve 1911 yılında liselerin müfredat programına* kendo'nun da dahil edilmesi gibi olaylar, kılıç kullanma sanatının tekrar eski canlı günlerine dönmesini sağlamış ve böylece Japon tarihinin önce Taisho (1912-1926) ve ardından da Showa (1926-1989) dönemlerine ulaşılmıştır.

Showa dönemine girilmesiyle birlikte kendo sanatı da, son derece başarılı ve verimli bir döneme girmiştir. Ancak, 1941 yılında Japonya'nın İkinci Dünya Savaşı'na aniden girişinin ardından, kendo çeşitli kısıtlamalarla karşılaşmış ve savaş koşullarının giderek kötüleştiği 1944 yılından itibaren de, kendo yarışmaları ve antrenmanları yapılamaz hale gelmiştir. 1945 yılında Japonya'nın savaştan mağlubiyetle çıkmasının ardından, işgal politikaları gereği gerçekleştirilen askersizleştirmenin bir neticesi olarak okullarda savunma sanatları eğitimi yasaklanmış ve ayrıca savaşta önemli bir rol oynamış olması sebebiyle "Büyük Japon Savunma Teknikleri Derneği"nin de kapatılması talimatı verilmiştir. Halkın kendo antrenmanı yapmasını engellemek amacıyla işgal orduları tarafından bir baskı oluşturulmuştur. Ülke topraklarının bir harabeye dönüştüğü ve halkın yoksulluk içinde bulunduğu o yıllarda, son derece zor yaşam koşulları altında bulunan kendo ustaları, güçlükler içerisindeki bu yılların geçmesini beklemişlerdir.

* "Kendo" isminin yaygınlaşmasında, Büyük Japon Savunma Teknikleri Derneği'nin "gekken" ve "kenjutsu" kelimelerinin yerine, 1919 yılında "Kendo" kelimesini kullanmış olmasının etkisi büyüktür. "Kendo" kelimesinin yasal olarak ilk kullanımı ise, 1926 yılında, ortaokul yönetmeliğinin bir bölümünün değiştirilmesi ile gerçekleşmiştir.

Ancak, işgal yıllarında yaşanan tüm bu zorluklara rağmen*, ülkedeki kendo faaliyetleri tamamen durmamıştır. 1952 yılı Nisan ayında imzalanan “San Francisco Barış Anlaşması” ile Japonya tekrar egemenliğine kavuşmuş ve hemen ardından da ülkenin her yöresinde kendo’yu yeniden eski canlılığına kavuşturmak için çalışmalar başlamıştır. Aynı yılın Ekim ayında ise “**Japonya Kendo Federasyonu**” kurulmuştur.

Japonya Kendo Federasyonu, kuruluşundan itibaren kendo’yu daha da yaygınlaştırmak için çeşitli faaliyetler gerçekleştirmiş ve “Bütün Japonya Kendo Şampiyonası” gibi büyük yarışmalar düzenlemiştir. Bunun neticesinde kendo, ortaokul ve lise müfredat programlarına da resmen dahil edilmiştir.

Bugün kendo, sadece Japonya’da değil tüm dünyada bedensel ve zihinsel eğitimin yolu olan savunma sporu olarak kabul edilmekte ve gençler ve kadınlar da dahil olmak üzere milyonlarca insan tarafından yapılmaktadır.

“JAPON KENDO KATASI”NIN ORTAYA ÇIKIŞI

Kılıç kullanma teknikleri, ortaya çıkışıyla birlikte birçok ekole ayrılmıştır. Kendine özgü tarzları olan bu ekollerin herbirinin zayıf ve güçlü yanları vardı. Büyük Japon Savunma Teknikleri Derneği, kendo’nun gelişmesi ve yaygınlaşmasını sağlamak amacıyla, bu ekoller tarafından yaratılan “kata (teknik)”ları temel alarak, yeni bir temel kata belirlenmesi gerektiğine karar vermiş ve 1911 yılı Aralık ayında bir araştırma komisyonu kurmuştur. Bu komisyonun yaptığı çalışmalar neticesinde, 1912 yılı Ekim ayında, “Büyük Japon İmparatorluk Kendo Katası” oluşturulmuştur. Bu, büyük kılıçla yapılan 7 ve küçük kılıçla yapılan 3 standart katanın toplamı olan 10 standart katadan meydana gelmektedir.

İkinci Dünya Savaşı’nın sona ermesinin ardından Japonya Kendo Federasyonu kurulmuş ve ülkede kendo tekrar gelişmeye başlamıştır. Yukarıda belirtilen standart katar da, “Japon Kendo Katası” olarak yeniden adlandırılmıştır.

*İşgalin son yıllarında “Bütün Japonya Bambu Kılıç Spor Federasyonu” kurulmuş ancak bu federasyon 1954 yılı Mart ayında Japonya Kendo Federasyonu ile birleşmiştir.

KENDO'NUN DÜNYADA YAYGINLAŞMASI ve JAPONYA KENDO FEDERASYONU'NUN DESTEKLERİ

Japonya'nın dışında kendo yapanların sayısı gün geçtikçe artmakta ve bu sayının günümüzde yaklaşık bir milyon kişiye ulaştığı varsayılmaktadır. Yurtdışında gerçekleştirilen yarışmaları, jüri ve eğitim çalışmalarını desteklemekte olan Japonya Kendo Federasyonu, yurtdışındaki kurumlarla da işbirliği içerisinde. Japon kendo sanatı öğretilirken teknik eğitimin ötesine geçilerek, bu sanatın dayandığı felsefenin de kendo yapan kişilere aktarılmasını kendisine amaç edinen Japonya Kendo Federasyonu, kendo'nun tüm dünyada yaygınlaşmasına yönelik düzenli faaliyetlerini sürdürmektedir.

Dünya Kendo Şampiyonası

Japonya Kendo Federasyonu'nun, kendo'nun yurtdışında yaygınlaşmasını sağlamaya yönelik destek faaliyetleri;

- **Uzman eğitmenlerin yurtdışına gönderilmesi:** Uzun ve kısa dönemli olmak üzere yılda altmışın üzerinde uzman eğitmen yurtdışına gönderilmektedir. Bu kişiler, kendo tekniği, Japon kendo katası, öğretme yöntemleri ve jüri esasları üzerine eğitim verirler.
- **Yabancı kendoculara yaz eğitim kampları düzenlenmesi:** Bu kamplara 1975 yılından beri her yaz, kadın-erkek onlarca yabancı sporcu katılmaktadır.
- **Kendo malzemelerinin bağışlanması:** Yurtdışında kendo malzemelerinin temini güç olduğundan, gerek yeni gerekse ikinci el kendo malzemelerini yurtdışındaki kurumlara bağışlamaktadır. Ayrıca, Japonya'daki çeşitli kurumlarla yapılan işbirliği neticesinde kendo malzemelerinin ücretsiz tamiri de gerçekleştirilmektedir.

ULUSLARARASI KENDO FEDERASYONU (IKF)

1967 yılı Ekim ayında Japonya Kendo Federasyonu tarafından, Tokyo'daki Nihon Budokan'da (Japon Savunma Sporları Salonu) düzenlenen "Uluslararası Kendo Dostluk Şampiyonası'na" 13 takım ve 110'un üzerinde kendo sporcusu katılmıştır. Bundan 3 yıl sonra, 1970 yılının Nisan ayında ise, **Uluslararası Kendo Federasyonu** resmen kurulmuştur. Uluslararası Kendo Federasyonu'nun başkanlığı, Japonya Kendo Federasyon Başkanı tarafından yürütülmekte, başkanlık ofisi de Japonya Kendo Federasyonu binasında bulunmaktadır. Federasyona katılım ülke ve bölge bazında tek takım ile sınırlıdır. Federasyonun kuruluş yılında 17 olan üye sayısı, halen 41 ülke ve bölgeye ulaşmıştır.

Uluslararası Kendo Federasyonu'nun en büyük organizasyonu, 3 yılda bir düzenlenen "Dünya Kendo Şampiyonası'dır (World Kendo Championships-WKC)." Asya, Amerika ve Avrupa'da dönüşümlü olarak gerçekleştirilmekte olan bu şampiyonanın on ikincisi, 2003 yılında İngiltere'nin Glasgow kentinde düzenlenecektir.

Ayrıca, Dünya Kendo Şampiyonası jüri üyelerinin eğitimi amacıyla, Japonya Kendo Federasyonu tarafından yukarıda belirtilen üç bölgede her yıl jüri eğitim çalışmaları düzenlenmektedir.

KENDO FELSEFESİ

Kendo, kılıç tekniklerinin öğrenilmesi vasıtasıyla, hem bedensel hem de zihinsel eğitimi amaçlayan bir yoldur.

Kendo'nun Ruhsal Gelişime Yönelik Amaçları: Doğru, ciddi ve disiplinli çalışmayı öğrenmek; zihinsel ve bedensel eğitim vasıtasıyla güçlü ve canlı bir ruhsal enerjiye sahip olmak; saygınlık, nezaket, içtenlik ve samimiyeti geliştirmek; ülke ve insanlık sevgisini artırarak dünya barışını da desteklemektir.

IAIDO

“İaido” tekniği, Japon kılıç kullanma tekniğinin atasıdır ve Muromachi döneminde (1333-1573) ortaya çıktığı söylenmektedir. Yengi ve yenilginin kılıcın tek bir hareketine bağlı olduğu iaido’da, ölüm ile yaşamın, hareket ile durağanlığın tek ve bir bütün olması amaçlanmaktadır. İaido, hem zihni hem de bedeni eğitmeyi amaçlayan bir yoldur ve bir madalyonun iki yüzü gibi olan kendo ve iaido, ayrılmaz bir bütündür.

İaido, 1956 yılında, Japonya Kendo Federasyonu bünyesine alınmış ve ilk Japon İaido Şampiyonası, 1966 yılında düzenlenmiştir. 1969 yılında “Japonya Kendo Federasyonu İai”, 7 standart kata belirlemiş, 1980 yılında ise bu sayı 10’a çıkarılmıştır. 2000 yılında yapılan 2 ilave ile standart kata sayısı 12 olmuştur.

İaido yarışmalarında iki yarışmacı salona çıkarlar ve gerçek ya da sahte kılıç kullanarak, önceden belirlenmiş Japonya Kendo Federasyonu İai hareketleri ile, her ekolün kendine özgü hareketlerini birleştirerek oluşturdukları 5 katayı 6 dakika içerisinde gerçekleştirirler. Yarışmanın galibi ise jürinin “teknik”, “saygı”, “ustalık” ve “zihinsel yeterlik” dallarında verdikleri puanlar neticesine belirlenir.

